

Verslag regionale bijeenkomst regio Zuid Holland bij Wijkpastoraat Crooswijk op 13 april 2015

De keus is aan u! over de positie van vrijwillige inzet in tijden van transitie

1

Welkom

Helma Hurkens, coördinator van Netwerk DAK heet mede namens Jan van Opstal, voorzitter van Netwerk DAK, de aanwezigen welkom en licht de opzet van de bijeenkomst toe.

Tijdens de regionale bijeenkomsten is er aandacht voor de vragen die op de inloophuizen en organisaties van buurtpastoraat afkomen:

- Moeten we taken overnemen die voorheen door professionals werden gedaan?
- Willen we dat? Willen wij de gaten vullen die de overheid laat liggen?
- Kunnen we dat? Kunnen de huidige vrijwilligers dat? Kunnen we nieuwe vrijwilligers vinden?
- Moeten we een plek bieden aan mensen die verplicht vrijwilligerswerk doen?

De ochtend is voorbereid met Marike Kuperus en David Wijnperle van 'Kuperus en Co'. Marike Kuperus leidt de ochtend.

Aan de deelnemers is gevraagd om vooraf de film 'Eigen kracht bij kwetsbaarheid' te bekijken, te vinden op <https://www.youtube.com/watch?v=9NxxkPE19Kws>

Start

Marike Kuperus stelt zichzelf voor. Zij werkt al jarenlang als adviseur van verenigingen en achterbanorganisaties.

Gezamenlijk wordt een scene uit de film 'Eigen kracht bij kwetsbaarheid' bekeken. In de scene is een vrijwilligster van inloophuis BieZefke aan het woord. Ze vertelt dat er naast de vertrouwde groep van bezoekers, steeds vaker andere gasten binnen komen. De vertrouwde doelgroep hield van aandacht, een kopje koffie, een arm om de schouder. De 'nieuwe' bezoekers zijn bijvoorbeeld jongeren of mensen met ernstige psychiatrische problemen die om een andere benadering vragen. Als vrijwilligster wil zij ook voor deze groepen een gastvrije plek bieden, maar het vraagt wel extra aandacht en een andere aanpak. Coördinator Mart Corsius vertelt dat hij met enkele stagiaires, enkele jongeren die sinds kort op het rechte pad zijn en enkele jongeren die nog het spoor bijster zijn, probeert om nieuwe activiteiten op te zetten.

Kernwaarden

Na dit fragment stellen alle aanwezigen zich voor en vertellen een scene uit hun werk die hen geraakt heeft of waar ze trots op zijn. De inleider noteert de kernwoorden:

- Er zijn, present zijn, nabij zijn
- Ruimte voor initiatief bieden
- Iedereen is welkom
- Trots
- Kwaliteit in contact
- Omgaan met moeilijke mensen
- Prettige sfeer creëren
- Durf

Ontwikkelingen

In het volgende deel van de bijeenkomst geeft Marike een presentatie '*Trends en ontwikkelingen in het maatschappelijk middenveld*'. Een handout wordt uitgereikt.

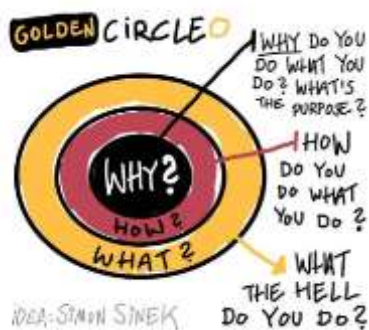
Bij het vrijwilligerswerk verschuiven de accenten in de loop der jaren. Vrijwilligerswerk werd in de tijd van de verzorgingsstaat overgenomen door de overheid. Het werd vermarkt en nu geeft de overheid het weer terug aan de burger. Opvallend in onze tijd is dat de overheid regie probeert te houden over het vrijwilligerswerk en dat professionals vaak niet goed weten wat ze aan moeten met die vrijwilligers. Er is een clash tussen de systeemwereld van de professionals en de leefwereld van de burger.

En de samenleving zelf...? De samenleving verandert snel. De vrijwillige inzet blijft stabiel, maar de manier waarop mensen vrijwilligerswerk willen doen

verandert wel. Liever korte afgebakende klussen dan jarenlang één dagdeel per week. Aan de hand van een schema van Gabriel van den Brink zien we dat Nederlanders nog steeds internationaal voorop lopen, in het vormgeven aan hun geestelijk engagement. Nederlanders streven nog steeds hoge idealen na. Ze vinden spirituele motieven, geestelijke waarden en morele beginselen nog altijd belangrijk.

De gouden cirkel: Waarom, hoe, wat

Organisaties die voornamelijk werken vanuit hun bestaansreden zijn, voor vrijwilligers, aantrekkelijke organisaties om bij te werken. De gouden cirkel van Simon Sinek brengt dat in beeld.

Sinek onderscheidt drie lagen. Het 'Waarom': dan gaat het om de vraag waarom doen we datgene dat we doen, wat is het doel, de bestaansgrond. Het 'Hoe': hoe doen we de dingen die we doen? Het 'Wat': welke dingen doen we. Organisaties die al jarenlang bestaan, kunnen zo gericht zijn op hun activiteiten, dat ze niet meer stilstaan bij waarom ze er zijn: de reden van hun bestaan.

Organisaties die sterk richten op het 'wat', zijn vaak de wat traditionelere organisaties. De ervaring leert dat organisaties met een sterke nadruk op het 'waarom', meer inspirerend zijn. Vrijwilligers worden aangesproken door het hogere doel.¹

Bij nieuwe vragen die een organisatie krijgt, moet je afwegingen maken. Hoe wordt de relatie met de overheid? Word je uitvoerder van of uitvoerder voor? Wil je aan het subsidie infuus liggen, of bouw je op de bijdragen van burgers, al zijn die wat kleiner? Volg je protocollen of vertrouw je op het eigen vakmanschap? Anders dan de overheid, kan de civil society zijn eigen keuzes maken. Het is immers eigen initiatief. Als er een club is die zich alleen maar wil richten roodharige kinderen, dan kan dat. Het is tenslotte eigen initiatief. Als je echter aanspraak wilt maken op subsidie of gebruik van voorzieningen, dat kan alleen als er een doel nagestreefd wordt dat door de ondersteuner onderschreven wordt. Bij inloophuizen en buurtpastoraat worden keuzes gemaakt vanuit de christelijke traditie. Maar ook dan nog kun je kiezen. Je hoeft niet alle vragen op te pakken die op je af komen. De keus is aan u!

Waarom wel – Waarom niet?

In het derde deel van deze bijeenkomst, gingen de deelnemers aan het werk. Aan de hand van twee casussen bespreken zij in subgroepen, op grond van welke afwegingen ze een besluit nemen als er een nieuwe vraag komt. Allen zouden de twee vragen positief willen beantwoorden vanuit de visie van het inloophuis:

- er zijn voor iedereen
- niets hoeft
- bij ons is iedereen welkom.

¹ Meer informatie over de Gouden cirkel van Sinek vindt u op www.netwerkdak.nl, onder [bijekomsten](#).

Specifiekere afwegingen:

- De kans om meer verbinding met de omgeving te krijgen.
- Als Marokkaanse buurtvaders hier komen met een groep jongeren, dan brengen ze hun eigen vrijwilligers mee, dus dan kunnen we het ook.

Toch waren er wel veel praktische afwegingen:

- niet de gaten vullen die de overheid laat liggen
- we kunnen met de huidige bezetting niet voldoende kwaliteit leveren
- de huidige vrijwilligers zijn hier niet op voorbereid. Als zij het niet willen, kun je het dan aan hen vragen? Nee. Moeten we nieuwe vrijwilligers zoeken? Misschien wel.
- past ons aanbod bij deze nieuwe groep?
- als we subsidie er bij krijgen, welke voorwaarden worden er dan gesteld en past dat nog wel binnen onze organisatie.

Afsluiting

Aan het einde van de bijeenkomst spreekt Helma Hurkens haar waardering uit voor de manier waarop Marike Kuperus de informatie gaf en de aanwezigen aan het werk zette.

Aan het inloophuis van Crooswijk dank voor de gastvrije ontvangst!

Achtergrondinformatie bij deze bijeenkomst is te vinden op www.netwerkdak.nl, onder [bijeekomsten](#). Ieder aanwezig inloophuis ontvangt per post in de tweede week van juni één exemplaar van *Als aan de keukentafel, Onderzoek naar professionalisering van het werk van vrijwilligers in de inloophuizen*, een uitgave van Hogeschool Windesheim. Dit boek is in maart 2015

verschenen. Het onderzoek werd uitgevoerd door Marchien Timmerman.

Meerdere exemplaren zijn te bestellen bij Hogeschool Windesheim, e.welbergen@windesheim.nl en het onderzoek is [hier](#) te downloaden

Klokslag half één werd de bijeenkomst afgesloten. De aanwezigen waardeerden de bijeenkomst positief:

- je kunt je verhaal kwijt
- je bent toch veel met je vrijwilligers bezig
- goed voor de kwaliteitskant
- complimenten voor inhoud en aanpak
- ik wil het graag in het bestuur delen, maar zoek naar een manier om dat goed over te brengen.
- het zou goed zijn om bij deze bijeenkomsten ook bestuurders uit te nodigen, dan moet het 's avonds

Volgende bijeenkomst zijn we welkom in Gouda, met lunch.